

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socialno demokratične stranke.

Št. 73.

V Ljubljani, sobota dne 30. marca 1918.

Leto II.

Vabilo na naročbo.

Zaradi neprestano naraščajočih stroškov
pri našem listu, smo prisiljeni zvišati naročnino
za 50 vinarjev na mesec.

Od 1. aprila t. l. bo znašala naročnina po
pošti in z dostavljanjem na dom:

mesečna	K 3—
četrletna	9—
polletna	18—
celoletna	36—

Posamezne številke veljajo od pondeljka,
dne 18. t. m. dalje po 14 vin.

Uprava »Napreja«.

Ruski mir in samoodločba obmejnih narodov.

Pri prvem branju pogodbe o mirovnem sklepu z
Rusijo v nemški poslanski zbornici je govoril neodvisni
socialist Ledebour naslednje:

Včeraj so prišle do besede tri vladne stranke, ki
so prizgale na sporazumno mir, danes pa obe aneksio-
nistični stranki. Prve so bile, kar treba omeniti, neza-
dovoljne z vlado, aneksionisti so jo pa hvalili. Logično
bi morale večinske stranke mir odkloniti. Da ga od-
klanjam ml, je samoobsebi umljivo. Za podaljšanje
vojne s tem nikakor ne glasujemo, marveč želimo bolj-
šo mirovno pogodbo. Če je odobril kongres sovjeto-
vogodbo, je storil to le zato, ker Rusi vojne ne morejo
nadaljevati. Zmagovalna Nemčija bi morala ponuditi
Rusiji sporazumno mir mesto nasilnega. Po našem pre-
pričanju pomeni ta mir močno ogrožanje svetovnega
mira in s tem tudi Nemčije. Kdor uganja načelno pol-
itiko, mora z nami to pogodbo odklanjati. Narodni li-
beralci imajo prav, ko pravijo, da je nastala vojna za-
radi gospodarske konkurence različnih držav. Toda nji-
hovo sklepanje, da bodo zaradi tega vedno vojne na
svetu, je napačno. Zakaj to nasprotje korenini v kap-
italističnem ustroju in se bo nehalo z zmago socializma.

Baltiški Nemci so opevali zopet z najlepšimi besedami. Osebno, kot ljudje so mi bili Balti vedno tako simpatični. To pa ni nikakršen vzrok, da bi pospeševali iznova napačno politiko, ki so jo uganjali baltiški baroni obenem s carstvom pod zaščito nemške države. Sklepi kurskega deželnega sveča, ki je bil izvoljen ob pritisku Oberstove komande in ga je ta potrdil, je prav tako do-
ločila vojaška sila. Leti so se zavzemali vedno za samostojno letsko državo; Oberstova komanda je pa skušala vplivati nanje, da bi zahtevali enotno baltiško državo. To pa se mu v letski skupščini ni posrečilo, zato

so se lotili kurske deželne skupščine, v kateri so zastopani Leti le v majhnji manjšini. Te zastopnike so izvolili župani, ki jih je izvolila zopet nemška uprava. (Čuje, čuje! — živahn proti izvajanjem predsedniškega na-
mestnika; ta zvoni neprestano in pravi, da bo vprašal zbornico, če hoče še dalje poslušati govornika.)

Posl. Ledebour (nadaljuje): Z boljševiško vlado se je pogajala nemška vlada in proti boljševiškim četam nastopa sedaj na enak način. Neverjetna nemška tak-
tika, ki nas obsovači v vseh deželah, se kaže tudi pri razpravi o poljskem vprašanju.

Ukrajincem bi nujno svetoval, da se odrekne danaj-
skega daru holmske dežele prostovoljno, sicer si bodo naprti Poljake za večne sovražnike. Vsa strategična
mejna zavarovanja nam ne morejo na vzhodu pomagati, temveč le prijateljsko zbljanje nam zagotovi na vzhodu
trajen mir. (Tako je!)

S Finsko sploh nismo vodili vojne. Nemški pochod na Finsko ni nič drugega, kakor golo varovanje kapita-
lističnih interesov proti zakoniti socialistični vladi na Flusku. Armenskega vprašanja se ni tu še nikdo do-
taknil. Okraji Erdehan, Kars in Batum izroče Turčiji. Velika večina prebivalstva je armenska in georgijska, sedaj pa naj jih iztrebijo Turki. Že do sedaj so izgnali Turki iz turške Armenije zaradi verske nestrnosti nad en milijon krščanskih Armcenov. (Čuje, čuje!) Nemška in avstrijska vlada ne smeta dopuščati, da bi prišle sedaj turške čete v te kraje. Naj bi dovolili, da se združijo te dežele z novo kavkaško zvezno državo. Častna zadava nemške vlade je, da prepreči nove armenske poboje.

Po teh mirovnih pogodbah ni resolucija nemške zbornice z dne 19. julija nič več kot capa papirja, s katerim ne more ničesar več početi, niti ne v tem na papirju ubogem času. (Veselost. Poslane Erzberger: Na-
rodna svoboda!) Razložil sem vam, kakšno nasiornost pomenja ta mirovna pogodba in tu prihaja to človeče (Veselost) ter izblekne kot zadnji rešilni besedi: narodna svoboda. Te strašne blamaže se rešite le, če se mesto prikritega aneksionista pokaže kot odkriti aneksionist.

Povsod bomo šli v boj proti aneksionistom, in kadar se že ne bo več glasila v tej zbornici prosta beseda, bo pomedla večina naroda z njimi, to smo trdno preprčani. Tedaj pride čas uresničitve pravega mira med narodi. (Tako je! pri neodvisnih socialistih.)

Železničarjem!

»Slov. Narod« prav rad priobčuje članke in dopise, v katerih se trosijo neresnice o jugosl. soc. demokraciji. Zlasti se to godi v člankih in poročilih, ki se tičejo železničarjev. Odkar zboruje parlament, so se skorajili tudi bivši vodje tzv. jugoslovanskih železničarjev

robstvo, trpljenje, suženjstvo? V potu svojega obraza se peha za zaslужkom, neprestano se bori danzadnem za svoj biti in nebidi. Komaj se drži pokoncu. Od ranega iutra do pozne noči je pri delu, pa ni niti enkrat na dan sit, deloma ker nima v teh dragih časih za to potrebnih pomočkov, deloma ker sploh ničesar nimajo zani. Zjutraj vstane lačen, opoldne gre lačen od mize in zvečer se vleže istotako lačen k počitku. Najbolj srečen je še, kadar počiva. Delavec bodi le za delo, garanje in — stradanje!

Zakaj vse to? Kdo je temu vzrok? Pravijo in se izgovarjajo, da je le vojna, edino le vojna kriva tem nečloveškim in nekulturnim razmeram. Mi pa trdim, da so poleg vojne v izdatni meri kriva še druga neovrgljiva dejstva, saj se vendar še dobe ljudje, ki iskreno žele, da bi se vojna zavlekla še dolgo, da bi sami lahko živel, delali ogromne dobičke, spravljali milijone in viekli mastne plače ter bogate dividende. In prav ranogo je takih vojnih profitarjev! Dannadan čujemo o novem, neverjetnem in nezaslišanem vojnem oderuštvu in sleparstvu. Te vrste ljudem torej ne prede trda. Lačni niso, žejni tudi ne, zanje je dovolj živeža, ne pogrešajo ničesar zakopani so v izobilju. Zanje veljajo druga pravila, druga mera! Največji sovražnik proletarskega življa, požrešni kapitalizem se tu kaže v svoji popolni nagoti.

Socialna demokracija stoji pazno na straži. Zaveda se v polni meri zastavljene ji naloge in težke odgovornosti napram trpečemu delavstvu. Vsaj je zastavila vse sile, da se doseže silno zaželeni mir in pospešilo ko-

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan opoldne.

Naročnina po pošti z dostavljanjem na dom za celo leto K 30—, za pol leta K 18—, za četrt leta K 9—, za mesec K 3—. Za Nemčijo celo leto K 40—, za ostalo tujino in Ameriko K 48.

Posamezna številka 14 vin.

ter začeli »organizirati«. Gosp. Kejzar, ki pojde menda s 1. majem v penzijo, in mu je kot penzionistu obljuheno ravnateljsko mesto podružnice špedicijske firme »Bačka« v Ljubljani, je posebno živahan.

V »Slov. Narodu« od četrtega poroča o svojem de-
lovanju v Mariboru. Pravi, da je »ponudil socialni demokraciji roko v skupno delo, ona pa ni doslej dala odgovora, če ravno je minilo že dva meseca«. Konstatiramo, da vodstvu jugosl. soc. dem. stranke ni nikdo prišel s kako ponudbo za skupno delo. Konstatiramo to zato, da pribijemo to nesramno laž!

Ciankar sicer takoj pove, da bi mogli imeti opravka s socialno demokracijo le tedaj, če bi imeli opravka z železničarji; s Kopači ne maramo nobenega opravka imeti.

Clovek se prijemlje za glavo. Kaj pa je »socialna demokracija« — ali so to železničarji?! Socialna demokracija je politična stranka delavcev, to je: železničarjev, rudarjev, kovinarjev, sploh industrijskih, kmečkih delavcev, uradnikov zasebnih in privatnih, ter sploh onih ljudi, ki priznavajo socialno demokratičen program! Gosp. Kejzar pa bi hotel imeti opravka le z železničarji! Kake pojme ima ta mož, je lasno. Mož celo ve, da je socialna demokracija — centralistična in ne priznava jugoslovanske deklracije!!! Ubogi Kejzar.

Ce bo imel tuš pri Balkanu v Ljubljani take pojme — gorje tvrdkam, ki so v zvezi z njo. (Op. stavca.) Gosp. Kejzar celo ve, da naš »Naprej« zapuščajo lastni ljudje. Privlekel je na svoj zbor celo nekega zastopnika socialistične »Omladine«, ki ga imenuje »gosp. M.«, ki da je pozdravil železničarsko organizacijo, češ da naj bode vedno samostojna in neodvisna. Zanimivo je, da se ta zastopnik imenuje le »gosp. M.«, najbrže »gospod Mutec«... Smejal bi se človek in jokal ob enem, nad ljudmi, ki hočejo, da je od njih odvisna — bodočnost slovenskih železničarjev...

»Slov. Narod« od srede pa je priobčil dokument, ki ilustrira te organizatorje nad vse lepo. Članek ima naslov: »Jugoslovanski železničarji, organizirajte se!« V tem članku je precej trditev, ki so tako absurdne, da je nas strali. N. pr. »Ob Krekovi smrti smo se prebudili tudi železničarji.« Železničarji in — dr. Krek. Bridki spomini se porajajo človeku v duši, če se spomni na dobo pred 20 leti!!! — Ali pa »v imenu Zveze jugos. železničarjev« tiči tista magnetična sila, ki nas vleče skupaj. Za počti bi reklo »Slov. Narod«. Dalje: »že pred vojno smo nosili isto ime, vedeli smo, kaj pomeni, čutili smo, da bo enkrat v tem imenu rešitev naša... Ali pa »nemški delavec je isto kot nemški kapitalist... Brr... Dalje: »In proti obema se mora naš delavec boriti. Neodputen je greh, ki ga je zagrešila naša delavska stranka, ki je favorizirala in favorizira razšir-

raki v doseglo pravčnega, na demokratskih načelih slo-
večega spošnega miru.

Vojna pa je vplivala tudi na naše javno življenje. Zbudila ga je k novemu žitju. Kakor mogočen vihar izbrisuje starja pota in išče novih izhodov. Izpremembe na vseh koncih in krajih se nam obetajo. Važno besedo bočno imeli potem takem tudi delavci. Socijalna demokracija ima pri tem velike zasluge, da pride delavčeve mnenje bolj do veljave. Zato gre ne oziraje se na levo ali desno, svojo pot, katero si je začrtala, in jo ima v svojih načelih, v svojem programu.

Veliki dogodki se nam napoljujejo. Ne smejo pa preiti mimo delavca. Zategadelj bodi strankarska dolžnost vsakega zavedenega, organiziranega sodruga, da skrbi po svoji možnosti za svojo razredno organizacijo in za svoje strankino časopisje. Neprestana agitacija od meža do moža za lastno glasilo »Naprej« bodi tedaj življenska potreba, ker je v lastni samoobrambi je moč. Naj bi ti časi torej ne našli majhnih ljudi!

Vsaka stvar ima svoj konec. Tudi vojna ga ima. Kakor kamen se bo ljudem odvalilo težko breme od srca, ko bomo začuli, da se zopet povrne ljubi, tako težko pričakovani mir. Tudi za delavca bo skoro minkalo to pasje življenje, te krute razmere, saj ima trdno vero, da mora slekjoprej pravčna stvar zmagonsko vkorakati. Tedaj bo vstal tudi borni jugoslovanski delavec, vrzel okove in spone, ki ga vežejo proč, vzdignil svojo glavo po koncu, se ozrl krog sebe, krčil pesti in zahteval obračun. Ali pa bo ta tudi majhen?! Zato reči klicemo s pesnikom: »Vstan, vstan, borni narod moj!«

jenje delokroga nemškega delavca. Ali ste že čitali večjo neumnost?! K večemu je to še naslednja trditev velenčenega člankarja, ki je menda višek:

»Naš človek se mora popolnoma osamosvoiti. Vsi državni nameščenci se morajo po srtkah in narodni pripadnosti organizirati. Najlepša oblika je zveza, ki sprejema vse, visoko ali nizko z jednako ljubeznilo. Sluga in ekselenc spada v eno strokovno društvo.«

Bodi dovolj. Može, ki to pišejo, hočejo voditi slovenske železničarje!

Veliki so sicer ti može v blatenju železničarske strokovne organizacije, ki je edina doslej res z vso vnero delovala za blagor železničarja — veliki so v obrekovanju in natocevanju jugosloven. soc. demokracije, ki je združevala zavedne železničarje v politični stranki in priborila zaničevanemu »saizenponarju« odlično mesto v narodu... Ali manjka jim povsem razsodnost, trezost in prevdarnost?

Jugosl. socialno dem. stranka ve, da buržuazija rabi delavcev in tzv. »delavskih« organizacij v svoje svrhe. Kadar se pa porajajo organizacije, ki imajo prave namene, tedaj jim te niso všeč. N. pr. V Ljubljani se je ustanovilo nedavno strokovno društvo zasebnih uradnikov in uradnic. Vprašajte odbor tega društva, pa boste videli: kako je, če društvo neče služiti interesom buržuazije! Delavci in nastavljeni imajo svoje interese. Železničarji dobro vedo, da so interesi ekselenc drugi kot — njihovi, pa če so tudi te »ekselenče« v železniški službi... In v dobi mezdnih bojev?! Ne, ne — resni ljudje, ki poznajo razmere v človeški družbi, pač ne morejo vzeti takih organizatorjev za resne!

Železničarji so se doslej še vedno otresli škodljivcem na svojem telesu, saj so prihajali med nje pod narodno in pod versko kinko — katini o sicer povsod, ki se vlove... Upamo, da bo železničarska organizacija sama izvršila tu potrebno delo. Mi smo smatrali za primerno, da pribijemo: kakšni ljudje prihajajo... Da je »Slov. Naroda« oni ljudi, ki jih priporoča, za njem agitira, no, to je samoposebni umetvno, ker v njem najde vse ono dobro zatočišče, kar jo proti — delavskemu, proti socialističnemu in proti demokratičnemu!

Razgovor z zastopnikom ruskih boljševikov v Berlinu.

V Berlin je bil poslan iz Moskve ljudski komisar sodr. Petrov. Sodr. Petrova so 1. 1905. pod carsko vlado zaprli. Ušel pa je skozi Avstro-Ogrsko, Švico in Francijo v Anglijo, kjer je živel do januarja t. l. V Berlnu ga je poiskal eden izmed urednikov »Vorwaerts« in je imel z njim daljši razgovor.

O organizaciji ruske vlade je reklo s. Petrov, da sloni na sovjetih. Vsak sovet voli enega delegata v osrednji zemski odbor, ki se sedaj permanentno nastani v Moskvi. Ta definitivno odloča o natedbah odbora ljudskih komisarjev. Na vprašanja, ali imajo v Rusiji kapitalisti in meščani kake pravice, je ta odgovoril, da imajo v Rusiji vsi državljanji enake pravice. Kapitala v Rusiji niso zaplenili. Odredili so samo, da ne sme vlagatelj z banke vzeč kot 250 rubljev. V tujino ne sme vzeč s sabo nič več kot 500 rubljev. Državnih dolgov ni več. Capital je poizkusil stavkat. Uvedli so kontrolo tovaren. Sedaj tovarne zoper delajo in tvorijo vrednosti miru. Izdelujejo gospodarske stroje, katero oddajajo poljedelcem, tako da je zveza med industrijo in poljedelstvom zoper upostavljen.

Ruska vlada je teh nazorov, da sme vsak narod o svoji usodi odločevati po lastni volji. Mir, ki ga je Nemčija sklenila z Ukrajino, ne odgovarja željam ljudstva, ki hoče biti združeno z Rusijo. Rusija pa hoče živeti v miru z vsemi državami, tudi z Nemčijo in Avstro-Ogrsko.

Nemški in avstro-ogrski vojni ujetniki so v Rusiji svobodni. Iz Sibirija so jih prepeljali v Rusijo. Živijo po mestih in so natančno tako plačani kot ruski delavci. Obiskavajo tudi politične shode. S. Petrov jih je nedavno srečal na cesti, ko so šli od shoda v Kremiju. Bill so to Nerci in Avstrijci. Izmeno ujetnikov lahko takoj začno. Ruska vlada je k temu vse pripravila.

Za vojne invalide skrbijo v Rusiji poseben komisariat, ki ga vodi gospa Alexandrovna Kolontaiovna. Skrb za te najubožnejše je v Rusiji dobro organizirana.

Vprašanje prehrane ruskega ljudstva se je tako izboljšalo. Izkaznic za živila v Rusiji nima. Živila razdeljujejo konzumna društva, ki se prav dobro izkazujejo. Proti tihotapcem silno strogo postopajo.

Sodr. Petrov se je razgovarjal še s Scheidemannom in je odšel ob 5. zvečer v nemški zunanjki urad.

Politični pregled.

— Pogajanja z Rumunijo. Gospodarska pogajanja z Rumunijo so sicer v najvažnejših točkah dovedla do sporazuma, potrebna pa je revizija operata s sodelovanjem rumunske delegacije, vsled česar se končna izgotovitev zavleče za kakih 14 dni. Med tem časom se poslačenci pri političnih pogajanjih vrnejo na svoja

službena mesta ter pridejo še le potem načaj v Buka-reš, ko bodo pogajanja glede gospodarskih zadev že končana.

— Nova stranka v Rumuniji. Glasom po-nosil iz Jaša se je v Rumuniji ustanovila nova stranka pod vodstvom generala Avaresca. Nova stranka bo zasledovala demokratične cilje.

— Šest dni in šest noči... Angleški poročevalc Gibbsjavlja: »Angleži so se morali bojevati na raznih točkah proti velikanski premoči. Na mnogih mestih je stala nemška divizija nasproti angleškemu bataljonu, in ta neza-slišna premoč se veča dan za dnevom z novimi četami. Naši vojaki so se borili šest dni in noči neprenehoma. Njihovi obrazi so utrujeni in vsled pomankanja spanca spačeni in uveli. Njihove uniforme so le še cunje in vse blatne. Videl sem majhen oddelek, truden, da je stal komaj še na nogah. Vojaki so bili kakor utrujeni otroci in so se opirali drug ob drugega kot bi bili pijani. Toda niso bili nobiti. Vojna na odprttem polju je za Angleže nekaj novega, in nevarnosti, ki jim preti od sovražnika, je resna. Vsemu temu pa kljubuje armada in še nobene divizije nismo izgubili.

— Strašne izgube na zapadnem bojišču. Nemški vojni poročevalci pomočajo o strašnih izgubah angleških in francoskih čet. Dolino Somme imenujejo »angleško pokopališče«. Seveda zanikajo nemške vesti izgube na nemški strani, o katerih poročajo angleški in francoski časopisi. Imeli bosta pač obe strani prav, kajti napad, kakor tudi obramba sta v tej bitki enako usodenoljubna. Angleške, kakor nemške matere, žene in otroci imajo isti vzrok žalosti se.

— Nov vojni načrt entente. Švicarskim listom se poroča, da se prihodne dni sestane v belgijskem glavnem gradu izreden vojni svet entente, katerega se udeležijo Lloyd George, Clemenceau in pooblaščenec predsednika Wilsona. Vojni svet se bo posvetoval o splošni preureditvi bojnih sil in o novem vojnem načrtu, od katerega se pričakuje posebnih uspehov.

— »Times« o resnosti položaja. Angleško časopisje ne zamolčuje resnosti položaja, obenem pa je polno zaupanja v srečni izid bitke. »Times« pišejo: Končni cilj tega hitrega in energičnega prodiranja je, kakor moremo spoznati, strategična točka Amiens. Dasičavno je ta točka še daleč od nemških čet, je vendar položaj doveli resen, da je treba misliti na možno katastrofo. Padec Amiensa bi imel važne posledice: Sovražnik bi mogel od tam ogrožati naše severne bojne črte. Dalje bi mu bil olajšan napad na pomorska pristanišča ob Kanalskem zalivu, n tretjič bi ogrožal celo Pariz. Dejstvo, da je prordl sovražnik bolj globoko v naše postojanke, kakor smo pričakovali, ne smemo zamolčati.

— Angleški napor. Angleški muničijski minister Churchill zahteva v javnem oklicu od delavstva, da se trudi, da čimprej nadomesti izgube topov, strojnih pušk in streliva. Treba je vzdržati opremo bojujočih se čet na višku. Na sreču zadostujejo viri v vsakem oziru, vendar je treba hiteti. Lahko je izdelati topove in granate še v mnogo večji meri kakor dosedaj, ravno tako tudi tanke, strojne puške in orodja. Delo tudi med velikonočnimi prazniki ne sme počivati. Bojujoče armade naj sedaj vidijo, kaj more storiti armada po tovarnah.

— Angleški časopisi polni zaupanja. »Daily News« pišejo: Iz previdnih poročil nemškega časopisa posnetamo, da sovražnik dobro ve, da se mu ni posrečilo, zavojevati angleških linij. Preživel si smo prvi sunek kljub izgubam hrabrih človeških življenj in neprecentljivega ozemlja. Preživel bomo tudi naslednji sunek, in če se nam to posreči, bo bojišče ob Sommi postalo še grob pruskega militarizma in posvečena tla svobode. Kajti, če se konča ta bitka takoj, kot verdumska, je nemški bojni bog ne preživi. Nemška vojaška stranka ve dobro, da je za vedno zaigrala, če se ji to sedaj pomešči.

— Skupni povelenik angleško-francoske vojske. Clemenceau in Lloyd George sta se sporazumela, da je potrebno oddati vodstvo vojnih operacij na zahodu enemu samemu poveleniku. Hervé meni, da bo skupni povelenik general Foch, zavonik Clemenceaujev.

— Diplomatični zbor zoper v Petrogradu. Danski poslanik je naznani ljudskemu komisarju za vnanje zadeve petrograške občine, Joffeju, da je diplomatski zbor zaveznikov, ki se nahaja sedaj na Finskem, izrazil željo, da se vrne v Petrograd. Na odredbo Joffeja je bil diplomat takoj stavljen na razpolago poseben vlak.

— Nova ruska pogodba z Ameriko? Ljudski komisariat v Moskvi se bavi — kakor poroča »Novaja Živnja« — s predlagano rusko-ame-

riško konvencijo, ki zagotavlja Rusiji, brez ozira na obliko njenega vlade, finančno pomoč Amerike proti velikimi železniškim koncesijam.

Dnevne beležke.

— Na delo za dnevnik »Naprej«. Ko stopamo v drugo čerttleje letosnjega letnika, stavljamo do vseh sodrugov in sramiščenikov našega delavskega dnevnika »Naprej« najmo, a uljudno prošnjo, da v krogu svojih sodrugov, znancev in prijateljev marljivo agitirajo za naš list. Dnevnik »Naprej« ima obširno nalogo, da neumorno in dosledno zastopa edino le delavske koristi, radi tega je za vsakega zavednega delavca »Naprej« neobhodno potreben. Ničamo fondov, iz katerih bi pokrivali ognome stroške za izdajanje lista, tudi ne dobivamo podpor, kakršne imajo skoro vse meščanske liste. Odvisni smo le sami od sebe. Zatorej — prosimo — živahnno na delo za razširjanje »Napreja«.

— Ustanovna skupščina konsorcija slovenskega gledišča se vrši dne 3. aprila t. l. ob 6. zvečer v posvetovalnici mestnega magistrata v Ljubljani.

— V tovarni P. Kozine & Ko. v Tržiču je bila pretekli teden delavska stavka, s katero so delavci dosegli nekaj izboljšanja pri plači. Vsa obljubili so jim. Kedaj bodo tržički delavci spoznali potrebo strokovne organizacije? Tržički delavci so danes naravnost sramotno plačevani, v primeru z delavci v drugih krajinah, kjer so organizirani, a draginja je v Tržiču prav takoj kot drugod. Tržički delavci, ne čakajte rešitve od zgoraj, temveč sami si morate pomagati, in sicer potom strokovne organizacije!

— Iz ministra za socialno oskrbo. Tajnik pri najvišjem sodnem in kasacijskem dvoru dr. Janko Pollec je imenovan za ministerialnega tajnika.

— Draginjske doklade za državne uslužbence. Kajti je parlamentarna korespondenca od zanesljive strani izvedela, se draginjska doklada za državne uslužbence ne bo izplačala že 1. aprila, marveč se je izplačilo moralo odložiti do 1. maja. Pač pa dobe državni uslužbenci prihodne dni izplačan primeren znesek na račun doklade.

— Imenovanje na državni obrtni šoli v Trstu. Suplent na slovenski privatni trgovski šoli s pravico javnosti v Trstu dr. Lavo Čermelj je imenovan za učitelja 9. činovnega razreda na državni obrtni šoli v Trstu.

— V Trstu so prijeli 24 russki ujetnikov, ko so prenočevali v ulici Pozzachera. Zato niso imeli nobene dovoljenja. Pri njih so našli precej živeža, nekaj poštnih zavirkov in telefonskih aparativov. Izročili so jih vojaški oblasti.

— Primorsko finančno ravnateljstvo zapustilo Ljubljano. Sedaj še v Ljubljani se nahajoči oddelki finančnega ravnateljstva za Primorje so se te dni zoper preselili v Trst, tako da bo odslej celotno ravnateljstvo s predsedništvom vred poslovalo zoper v Trstu.

— Pismo z Gorškega. Zalostno je, da se mora še vedno poročati o dnevnih nesrečah s strelivom, ki se priplete vojaškim in civilnim osebam. V Volčjedragi sta se s smodnikom opalila 5-letna deklica in 14-letni deček. Neki vojak je stopil na ročno granato, ki mu je poškodovala obe nogi. Na mirenski cesti so prevažali plinovo strelivivo: desetnik je en zaboj odprl in plin se je vnel ter poškodoval njega in še enega vojaka. Oba so prepeljali v bolnišnico. Prav tako je bil poškodovan neki železničar. Vse to se je zgodilo v treh dneh in koliko je še nesreč, za katere ne izvemo. Kljub temu leži po cestah še vse polno strelivja, zlasti po vrtojbskem. Pred dnevi se je vnelo neko skladisče na dvorišču Žironkola; tam je bilo še nekaj hiš za silo in je še te poškodovalo. Vožnje so po Gorškem jako drage. Vožnja za voz lesa iz Dornberga v Rihenberga velja kar 80 kron. Železničar je iskal voznika, da mu prepelje blago iz Prvačine do Volčjedrage, ko ga je dobil, je ta zahteval 100 kron. Živine za obdelovanje polja ni mogoče dobiti. V Vrtojbi imajo samo trije kmetje svoje prejšnje vole, vse drugi so jih v tujini prodali. Zemlja je za obdelovanje silno trda in s plevelom poraščena. Vrtojbski kmetje si pa sami drug drugemu popravljajo barake, in obdelujejo polje. Komaj je prišlo v Vrtojbo nekaj družin, že so nam napolili letake, ki pozivajo na nabor zadnjih pet letnikov. Osebni vlak državne železnice ne vozi več na južni kolodvor, temveč na državni, ker je isti popravljen. Tudi solkanski most bo kmalu za silo popravljen, ker bo obok iz železa. Vreme imamo krasno, tudi dežja smo imeli, da bo solata in druga zelenjava kmalu dorasla, da se bomo — najedli. Drugič kaj več. — I. A.

— Aprovizacija na Gorškem je še prav slaba. Ljudje si hodijo iskat živeža, kamor kdo mora in zna, izgublja čas in največkrat prihaja domov prazni, ker jim na poti vse poberejo. S štirimi kilogrami pečenega na mesec pa človek ne more živeti in delati.

V Furlanji je najelo dunajsko mesto 700 njiv po 1500 sežnjev. Za pridelavo zelenjave in krompirja ima na razpolago deset motornih plugov in vsega, kar treba za obdelovanje. Baje je na razpolago tudi dovolj delavcev, seveda pri plemenitaških posestnikih.

Na električni železnici ponesrečil. Kako smo kratko že poročali, je predvčerajšnjim na električni železnici ljubljanski poleg kavarne »Evropa« ponesrečil 16 letni gimnazijalec (n. vojak) Engelbert Dražler. Prišel je pod kolosa motornega voza, ki so mu obe nogi skoraj popolnem odrezala. Ker ni bilo takoj zdravnische pomoci, so ponesrečenega dijaka prepeljali v deželno bolnico, kjer je kmalu na to umrl. Pogreb je danes popoldne ob dveh iz mrtvašnice deželne bolnice.

Strela treščila v zvonik. V terek ob 4. zjutraj, ko je divjalo hudo neurje, je treščila strela v lepi, stari benečanski zvonik, župne cerkve v Dolini. Razkalil ga je na pol, edini zvon se je pogrenil v razvaline zvonika. Kamnje je odletalo po vsej vasi. Šipe so popokale, ves prostrani Breg se je stresel pod silnim udarcem. Pogled je bil grozen, pretresljiv. A ne samo to: katastrofa je zahtevala tudi življensko žrtev, uničila je mlado življjenje petletnega otroka v hiši pod zvonikom. Otroka je ubilo, a mater so potegnili težko ranjeno izpod razvalin.

Skrb za mladino. Kako sladke so te besede, če človek sliši, da jih govore osebe, ki imajo vsega v izobilju, ali če jih dnevno čitamo v ljubljanskih listih. Posredno pa še zvene lepe besede tistim siromašnim starišem, ki imajo majhne otroke pa nič denarja, da bi jim kupili najpotrebnješa živila in obleko. To vpliva bolj na njih potro dušo, kakor če bi sedli ob s kapuni in zampanjcem polno mizo. Toda pri nas vidimo samo tuje razmere, za domače pa, so nadvse žalostne, nimamo srca! Kmalu bodo štiri leta, kar je vojna, ali siromašno ljudstvo, ki živi — nota bene — pošteno in — moralno ni moglo ne enkrat kupiti svojim otrokom najpotrebnješih stvari. Poglejmo begunce, rewežem privoščimo iz srca, bodo dobili sedaj drugič obleko. Naši revni starši pa niti suanca ne morejo biti, da bi stare otroške obleke zakrpalji. To je žalostno! Dasi imamo samo v Ljubljani okolo 150 miljonarjev, ki nam jih je vojna dala in bi lahko ena sama taka oseba, ne da bi se ji pozname, kupila siromašnim otrokom za celo Kranjsko obleko. Kako pravi pregovor: Jede Schuld... Pa tudi zgodovina ne more biti nikdar hvaležna, takim velikodusnjim — skopuhom.

Zakaj prekupeci? Z Ukrajino smo sklenili poleg drugih tudi gospodarsko pogodbjo in se zedinili, da nam pošilja nova republika žito in drugih živil. V zameno bomo preskrbeli Ukrajino z industrijskimi izdelki. Pri tem je prisla vlada na panjetno misel, oskrbeti koše in je odpovedati čez mejo. Vlada ima v svoji armadi in vojnih obratih milijone ljudi, in med temi prav gotovo tudi take, ki vedo, kje se dobivajo kose. Da bi pa poiskala te ljudi, to ji ne pride na misel. Nasprotno: dobiti hoče kose s pomočjo prekupev. Neznaitem dunajski kramar za železnino je bil odpuščen, da kupuje kose in jih prodaja vladni. Denar, ki ga potrebuje za nakup, si mora seveda izposojevati za višoke obresti. Ali je videl kdo je kaj bolj neumitega? Zaslужiti morajo torej denarni posojalci in prekupeci, kljub temu, da razpolaga vlada z zadostnim pomočki, ki ji omogočajo, da doseže na bolj preprost in cenejši način svoj namen. Ali vlada ne ve, da utegne dobiti kose z enim samim inseratom? Ne ve, da zadošča le poziv in lastniki naznanijo zaloge kose? Ne ve, da se nahaja v armadi dovelj ljudi, ki vedo, kdo ima kose in kdo jih dela? In vojak, ki ve to, je odpuščen — zakaj? Ali ni dolžan naznani, kar ve o tem blagu, ali mora zato zasluziti sam in še izposojevalci demarja tisočake? Avstrijsko državno gospodarstvo je vredno spoštovanja in posnemanja. Krasno izveden je njen ustroj, zato pa evete prosta trgovina!

Papirnatí čevljí za poletie. Dunajski stonkovni list piše: Prvi poizkus z izdelovanjem čevljev iz papirja in z leseniimi podplatami, imajo namen, da se spravijo v promet kolikor možno ceni čevlji za ljudstvo. Sicer še ni natanko znano, kako bodo priredili papir za čevlje. Vendat utegnejo napredovati vse priprave v toliko, da bo mogoče poleti dati v promet to papirnate čevlje, ki bodo po možnosti nadstrešovale usnjene... Upajmo, da ne bo preveč dejalo tiste dni, ko bomo nosili čevlje iz papirja.

Vračajoči se vojaki in ženska nevesta. V Budimpešti se je dogrdilo že več slučajev, da so umorili vojake, prišedši na dopust ali vrnili se iz vojnega ujetništva, svoje neveste žene. Zadnje dni se je vrnil iz ruskega ujetništva topničar Mihail Major in prebodel doma.

svojo bivšo nevesto Ivaro Pollak. Gospa je umrla takoj. Vojak je povabil ženo s prikritim imenom na sestanek, da preizkusiti nje zvestobo. Ko je ta v istini prišla na domenjeni kraj, jo je zabodel.

Vo, na.

Velika bitka na zapadu.

Nemška vojska ofenziva, ki je zastavila prve dni z vso snovljnostjo napad, je zaunje dni nekoliko osnehalo. Včerajšnje ponovno nemškega vidnega stana pa govorji o novem lutanju. Med Arrasom in Peronne uporabljata poveljnika v. Bellou in Marwitz, da Pononne do Noyonu pa Pariz. Na nasprotni strani med Arrasom in do Nesle stane angloške cete, od tam južno do reke Oise pa francoske. Na tej črti se vrši sedaj venkanska bitka poleg vseh drugih bojev gužino od ite bojne cete.

Nemci so ze v sredo vzel mesto Montdidier, ki je posebno važno kmizišče železnic, ki vodijo proti severu v Amiens, ki ga Nemci že tuji ogrozajo, proti vzhodu v Roje in proti jugu vzhodu od tam dve železnic v Pariz. Cete nemškega prestolonaslednika so napredovali nad 60 km in imajo do Pariza le še okoli 80 km, ista je razdalja med Noyonom in Parizom. S sunkom do Montdidiera sosegui Nemci znaten uspeh, ker so pretrgali bulzijo železniško zvezo med angloškim in francoskim četami. Ce Nemci zavzamejo Amiens, more Angliji preteti nevarnost, da jih Nemci obkljijo, ker jih že sedaj ogrožajo na desnem krilu, in jim pridejo za hrbot.

Včeraj se je bitka na zapadu razširila na severu preko Arrasa. Na oben straneh Scarpe so Nemci po skromni artillerijski prípravi izvršili napad ter osvojili sprednje angleške pozicije. Vsled tega sumka, katerega posledice se ne dajo še jasno preskusiti, se je Angležem pred vsem onemogočilo, da bi pritegnili še več čet s flanderske fronte za obrambo Amiensa. Vrhovno vodstvo ententnih armad stoji pred novimi težkocanjami.

Armade nemškega prestolonaslednika so tudi včeraj napredovali. V trikotu Amiens-Pierrepont-Lihons so znatno pridobili tal ter se bližajo Amiensu. Nemška fronta teče sedaj od Arrasa preko Bucquoy-Albert-Lihons-Montdidier-Noyon. Za varstvo Pariza so Francozi urejali novo obrambno črto med Montdidierjem in Noyonom. Potečajo že zadnje ure za pričetek odcepilnega boja.

Došla so nam naslednja brzjavna poročila:

Dunaj, 29. marca. (Kor. ur.) Uradno se razglaša: Na vzhodu in v Italiji nobenih posebnih dogodkov. — Sef generalnega štaba.

Berlin, 29. marca. Wolffov urad poroča iz glavnega stana: V krajevnih bojih ob obeh straneh Scarpe so naše čete vdile v sprednje angleške pozicije, ter so ujele več tisoč mož. Pri Albertu so Angleži brez uspeha in ob težkih izgubah nadaljevali svoje protinapade. Med Sommo in Avro smo ponovno napadli. Iz starih pozicij in trdovratno branjenih vasi smo vrgli sovražnika proti zapadu nazaj čez Abancourt in Plessier. Proti posameznim odsekom naše nove fronte med Montdidierjem in Noyonom so izvršili Francozi več sredih pritiskov. Vsi napadi so se izjalovili ob težkih sovražnikovih izgubah. Od početka bitke smo ujeti 70.000 mož ter uplenili 1100 topov. Na lorenški fronti traja živahn topniški ogromi dalje. Z ostalih bojišč nič novega. — Ludendorff.

Berlin, 29. marca. Na bojišču severno-Somme mirem dan. Uspešni boji med Sommi in Ancro.

Berlin, 29. marca. »Vossische Ztg.« poroča: Zavzetje Montdidiera je največjega pomena. Tam so dospele naše čete do od Amerikanov izražene štiritrine glavne železnice Pariz-Amiens ter so jo pretrgali. Naše sedamino pozicije lahko veljajo za očenjanje Pariza. To dejstvo se mora prav kralju izkazati pri vseh sklepih nasprotnega vrhovnega armadnega vodstva. V tem zrnu smo sedaj položaj razpoložljivih francosko-angleških rezerv smatrati za kritičen, to pa tem boli, ker se nemško vrhovno armadno vodstvo pripravlja zamahnuti na drugi tečki fronte v huden zamahu, tako, da bo s tem nastala velika vrzel v že zrhljamem krogu. Novi dogodki so že v polnem teku.

Zenica, 29. marca. »Echo de Paris« poroča, da bo padla odločitev v sedai divjačem boju tekoma dveh dni. Potem se bo razvila nova bitka pod vročaji, ki bodo za zaveznike mnogo bolj ugodni.

Zadnje vesti.

Odkovanje kranjskega deželnega predsednika.

Dunaj, 30. marca. Uradna »Wiener Zeitung« javlja: Cesar je podelil deželnemu predsedniku kranjskemu, Henrike grofu Attemsu, dostojanstvo tajnega svetnika.

Izjava grofa Czernina.

Dunaj, 29. marca. Vnajti minister grof Czernin bo poročal v tork odboru dunajskoga občinskega sveta o vplivu, ki ga napravljajo zadnji mirovni sklepi na prehranjevalni položaj monarhije. Grof Czernin bo ob tej priliki pojasnil tudi splošni politični položaj, ker vsled velikonočnih praznikov ne morejo biti sklicani odseki delegacij. Delegacije utegnijo zoper nadaljevanje svoje delovanje najbrže tekom meseca aprila.

Pogajanja o prehranjevalnih vprašanjih končana.

Dunaj, 29. marec. Pogajanja v. zadeli nujnih prehranjevalnih vprašanj, ki so jih vodili dva dni ogrski minister za prehrano princ Windischgraetz, generalni major Landwehr, predsednik Paul in ministrski predsednik Seidler, so končana. Vsi udeleženci se ujemajo v naziranjih, kako izvesti nove prehranjevalne reforme, da bo mogla monarhija vztrajati do nove žetve.

Zakon o kongrul. — Inozemski listi.

Dunaj, 29. marca. Jutrišnja uradna »Wiener Zeitung« objavi zakone o zvišanju kongrue. Državni zakonik objavi naredbo, s katero je dovoljeno uvažanje periodičnih listov čisto znanstvenega ali strokovnega značaja iz inozemstva, kakor tudi razširjanje takih listov. Notranje ministristvo bo pokrbelo za objavo takih v monarhiji dopustnih listov.

Posvetovanje dalmatinskih poslanec.

Dunaj, 29. marca. Dalmatinski državni in deželni poslanci se na velikonočno nedeljo zberejo v Zadru na posvetovanje o važnih narodnih in političnih zadevah. Posvetovanja se udeleži tudi načelnik Jugoslovanskega kluba poslanec dr. Korošec.

Pogodbe z Rumunijo.

Bukareš, 29. marca. Vnajti minister Czernin in državni tajnik v. Kühlmann sta sklenila danes opoldne z rumunskimi delegati petrolejsko pogodbo in parafirala pogodbo glede na dobavo žita in drugih poljih pridelkov.

Železničarska stavka v Leherch.

Praga, 29. marca. Te dni so železničarji v Leherch (Reihemberg) stopili v stavko zaradi slabih proviziacij. Popoldne istega dne se je vršil velik železničarski shod, na katerem so stavkujoči sklenili, da ne gredo na delo, dokler se jim ne zagotovi zadostna prehrana.

Nemška pogajanja s Holandsko.

Hay, 28. marca. Pogajanja med Nemčijo in Holanskim z ozirom na obnovitev gospodarske pogodbe, ki preteče dne 31. marca, so se danes pričela.

Francozi o vojnem položaju.

Bern, 29. marca. Agence Havas poroča: V splošnem smo se umaknili na črto, katero smo bili zasedli pred angleško-francosko ofenzivo leta 1916. Amiens, središče prometnih cest in velikih železniških križišč, je sedaj glavni cilj nemških napadov. Ljuti nemški napadi na jugu imajo dozdevno namen, da krijejo levo krilo, ki je najbolj izpostavljeno francoskemu protinapadu. To je sedanji položaj vojne. Položaj je resen, ni pa vznemirljiv, kajti čim posežejo v boj francosko-angleške rezerve, se situacija z vsakim dnevom lahko izpremeni.

Amerikanci manjvredni vojaki.

Berlin, 29. marca. Wolffov urad poroča: Ujeti francoski častniki ne prikrivajo svojega razočaranja o porabljivosti ameriških bojnih čet. Amerikanci da se morejo porabiti k večjemu v bataljonskih formacijah med angleško in francosko infanterijo. Za samostojne akcije pa so popolnoma nezmožni.

V zadnjih dneh ofenzive.

Poročevalci »Daily Chronicle« poroča: V zadnjih 30. urah krvavega boreja se je mnogo spremenilo. Silni sovražni napadi so bili tako močni, da smo se moralni umakniti v rezervne postojanke. Sovražnik razpolaga z neverjetno množino artilerijskega. Seveda niso nemški topovi postavljeni tako na gosto, kakor angleški v bitki ob Sommi. Iz tisoč topov obstreliju sovražnik par naših divizij, ki so postavljeni v presledku 8 do 10 metrov drug ob drugem. V zadnjih 48. urah nas je obstrelijeval sovražnik s plinom. Ogromni prostori za bojiščem so bili prenapolnjeni s strupenim plinom, da je bilo dovožanje municije, živil in topov skrajno otežko. Sovražni ogenj se je razvil do nenavadne višine, ravno tako je bilo tudi letalsko gibanje nad vse obsežno. Vremo je Nemcem prav ugodno in svetli so-

nčni dnevi omogočajo nemškim prveznim zrakoplovom, da morejo izvrstno opazovati.

Amiens pod nemškim ognjem.

Rotterdam, 29. marca. Dopisnik londonskih »Times« poroča iz angleškega glavnega stana: Nemci sledi pologoma našim četam, ker čakajo svojih topov in ker so tudi utrijeti. Noči so skoraj živahnejše kakor dnevi. Nemci obstrejujejo Amiens. Krasno vreme je za Nemce velika opora.

Mir z Rumunijo.

Berlin, 29. marca. Mirovni pogoji glede Rumunije se objavijo tekem prihodnjega tedna. Zavezniki smatrajo mirovno pogodbo kot nedeljivo celoto, vendar česar se je določilo, da se pogoji objavijo še le potem, ko bo mirovni dokument popolnem izgotovljen. Pogodbu ne vsebuje nobenega določila glede usode rumunske dinastije in tudi ne glede Besarabije.

Angleško vojno poročilo.

Dunaj, 29. marca. Angleško vojno poročilo z dne 28. marca zvečer: Na novem bojišču vzhodno Arrasa se je sovražniku posrečilo prebiti naše sprednje čete. Cel dan so se vršili težki boji, vendar smo odbili vse sovražne napade. Južno Somme so bile naše čete cel dan zapletene v srdite boje. Mnogi knaji so po večkrat menjali voestnika. V splošnem smo obdržali naše pozicije. Težak boj traja dalje.

Obstreljevanje Pariza se nadaljuje.

Berlin, 29. marca. »Vossische Zeitung« javlja iz Genia: Časopisi poročajo, da se nadaljuje obstreljevanje Pariza z dalekostrelnimi topovi; obstreljevanje zahteva čim dalje več žrtev. Pred vsem trpe okraji Buttes-Hamont, delavski okraj in Menil-Montent s pokopališčem Pere Lachaise.

Francosko-španska meja zaprt.

Madrid, 28. marca. Časopisi poročajo, da je francosko-španska meja od včeraj zopet zaprt. V Biarrič so prišli številni pariški begunci.

Beg v Južno Francijo.

Madrid, 29. marca. Špansko časopisje poroča, da je francoska vlada vse potrebno ukrenila, da se vsi višji državni uradi premeste v Bordeaux. Približno 250.000 civilnih prebivalcev je zapustilo Pariz. V Toulonu, Bordeauxu, Lyonu in drugih južnih mestih je vse polno francoskih beguncov, ki prenočujejo deloma na cestah.

Strojni delavci opustili stavko.

London, 28. marca. Z ozirom na ofenzivo so opustili strojni delavci namen splošne stavke, ki je bila določena na 6. aprila.

Aprovizacija.

Premog na rumene izkaznice črke C ubožne akcije se bodo oddajal iz mestnega skladišča v Narodnem domu. Nakazila za premog se bodo izdajala na mestnem magistratu srednja hiša pritlije in sicer: Za stranke z rumeni izkaznicami črke C št. 1 do 250 dne 5., št. 250 do 500 dne 6., št. 500 do 750 dne 8., št. 750 do 1000 dne 9., št. 1000 do 1250 dne 10., št. 1250 do 1500 dne 11., št. 1500 do 1750 dne 12., št. 1750 do 2000 dne 13., št. 2000 do 2250 dne 15., št. 2250 do 2500 dne 16., in št. 2500 naprej dne 17. aprila vsakokrat od 10 do pol 1 ure popoldne. Vsaka stranka dobi 100 kg premoga, ki stane 4 krone. Prinesti pa mora s seboj 1. rumeno C karto ubožne akcije, 2. rumeno izkaznico za premog.

Premog na rumene izkaznice (za štedilnike) se bodo oddajal po sledečem redu. Na vsak odrezek št. 4 rumene izkaznice se dobi 50 kg premoga, ki stane K 3.75. Na 3. odrezek rumenih kart se premog ne sme prodajati. Za slučaj, da bi kakemu trgovcu zmanjkal premoga, naj se zgledi takoj v mestnem knjigovodstvu radi noge nakazila. Strankam in trgovcem se naroča, da se strogo drže določenega reda. Trgovci morajo takoj po končani prodaji predložiti vse odrezke v mestni posvovalnici ter sporočiti koliko jim je ostalo premoga. Zamudnikom se bude naložila globla.

Premog se dobi v sledečih trgovinah:

Na izkaznici za I. okraj: pri g. Strupiju, Radeckega cesta 14., na št. 1 dne 2. dop., št. 2 dne 2. pop., št. 3 dne 3. dop. in št. 4 dne 3. aprila popoldne; b) pri g. Požlepku, Komenskega ulica 21, na št. 5 dne 2. dop., št. 6 dne 2. pop., št. 7 dne 3. dop. in št. 8 dne 3. aprila popoldne. — Na izkaznici za II. okraj: pri g. Komarju, Krakovska ulica 13., na št. 1 dne 2. dop., št. 2 dne 2. pop., št. 3 dne 3. dop., št. 4 dne 3. pop., št. 5 dne 4. dop., št. 6 dne 4. pop., št. 7 dne 5. dop. in št. 8 dne 5. aprila popoldne; b) pri g. Richterju, Trnovska ulica, na št. 9 dne 2. dop., št. 10 dne 2. pop., št. 11 dne 3. dop., št. 12 dne 3. pop., št. 13 dne 4. dop. in št. 14 dne 4. aprila popoldne. — Na izkaznici za III. okraj: pri g. Richterju, Trnovska ulica, na št. 1 dne 5. dop., št. 2 dne 5. pop.,

št. 3 dne 6. dop., št. 4 dne 6. pop., št. 5 dne 8. dop., št. 6 dne 8. pop., št. 7 dne 9. dop., št. 8 dne 9. pop., št. 9 dne 10. dop., št. 10 dne 10. pop., št. 11 dne 11. dop. in št. 12 dne 11. aprila popoldne. — Na izkaznice za IV. okraj: a) pri g. Ungerju, Kranjska stavna družba, na št. 1 dne 2. dop., št. 2 dne 2. pop., št. 3 dne 3. dop., št. 4 dne 3. pop., št. 5 dne 4. dop., št. 6 dne 4. pop. in št. 7 dne 5. aprila dopoldne; b) pri g. Richterju, Trnovska ulica, na št. 8 dne 12. dop., št. 9 dne 12. pop., št. 10 dne 13. dop., št. 11 dne 13. pop., št. 12 dne 13. pop., št. 13 dne 15. dop. in št. 14 dne 15. aprila popoldne. — Na izkaznice za V. okraj: a) pri g. Uherju, Slovenska ulica 12, na št. 1 dne 2. dop., št. 2 dne 2. pop., št. 3 dne 3. dop., št. 4 dne 3. pop. in št. 5 dne 4. aprila dopoldne; b) pri g. Schifferju, Dovozna cesta 4, na št. 6 dne 2. dop., št. 7 dne 2. pop., št. 8 dne 3. dop., št. 10 dne 3. pop., št. 9 in 11 dne 15. aprila dopoldne. — Na izkaznice za VI. okraj: a) pri g. Trdinji, Slovenska ulica 21, na št. 1 dne 2. dop., št. 2 dne 2. pop. in št. 3 dne 3. aprila dopoldne; b) pri g. Lampretu, Kolodvorska ulica, na št. 4 dne 2. dop., št. 5 dne 2. pop., št. 6 dne 3. dop. in št. 7 dne 3. aprila pop., št. 8 dne 4. dop. — Na izkaznice za VII. okraj: pri g. Tavčarju, Dunajska cesta, na št. 1 dne 2. dop., št. 2 dne 2. pop., št. 3 dne 3. dopoldne in št. 4 dne 3. aprila pop.; b) pri g. Trebotovi, Cesta na Rudolfovem železnicu, na št. 5 dne 2. dop., št. 6 dne 2. pop., št. 7 dne 3. dop. in št. 8 in 11 dne 3. aprila pop. — Na izkaznice za VIII. okraj: a) pri g. Zdravje, Ahačjeva cesta 10, na št. 1 dne 2. dop., št. 2 dne 2. pop., št. 3. dne 3. dop. in št. 4 dne 3. aprila pop.; b) pri g. Hribarju, Bohoričeva ul. 33, na št. 5 dne 2. dop., št. 7 dne 2. pop., št. 8 dne 3. dop., št. 9 dne 3. pop. in št. 10 in 11 dne 4. aprila dop.; c) pri g. Karbljan, Selo, na št. 12 dne 2. dop. in št. 13 in 14 dne 2. aprila pop. — Na izkaznice za IX. okraj: pri g. Pleškotu, Hrenova ulica 13, na št. 1 dne 2. dop., št. 2 dne 2. pop., št. 3 dne 3. dop., št. 4 dne 3. pop. in št. 5 dne 4. aprila dop. — Na izkaznice za X. okraj: pri g. Ungerju, Kranjska stavna družba, na št. 1 dne 5. dop., št. 2 dne 6. dop., št. 3 dne 6. pop., št. 4 dne 8. dop., št. 5 dne 8. pop., št. 6. dne 9. dop., št. 7 dne 9. pop., št. 8 dne 10. dop. in št. 9 dne 10. aprila popoldne.

Ureditev prodaje govejega mesa v Ljubljani.

Počenši z drugim tednom uvede mestna aprovizacija za poskušno način oddaje mesa, s katerim najbi se preprečilo vsako nastavljanje in čakanje pred mesnicami in stojnicami. Pri mesarijih, na stojnicah in v mesnicah dobe drugi teden goveje meso le oni, ki so prejeli od mestne aprovizacije pred kratkim bele izkaznice. Vsaka stranka ima na izkaznici napisano ime mesaria, pri katerem naj išče meso. Mesariji pa bodo oddajali drugi teden le 2 dni, oziroma dvakrat meso, in sicer le v sredo, dne 3. in v soboto, dne 6. aprila od 7. do 11. dopoldne, dočim bodo druge dneve mesnice govejih mesarjev zaprte. Vsaka stranka dobi za cel teden tolikrat 30 dkg govejega mesa, kolikor šteje rodbina ljudi. Izjemoma ne dobe stranke, ki imajo izkaznice za mesarja Lovšeta, mesa pri tem mesaru, marveč pri mesarju Klemencu (Jager) v Kresiji, ker ima drugi teden Lovše mesnico zaprto. Mesariji bodo oddajali gori označenih 30 dkg mesa tako, da dobe posamezne osebe 15 dkg v sredo, 15 dkg pa v soboto.

Udeleženci raznih ubožnih akcij dobe drugi teden ravno toliko mesa, kakor drugi ljudje po mesnicah v cerkvi sv. Jožefa, oziroma na Poljanski cesti št. 15. Pri teh pa se bo meso oddajalo tako, da bo nekaj prodaj po znižanih cenah, druge pa po istih cenah (maksimalnih), kakor pri mesarijih. Za oddajo mesa v ubožnih akcijah se glede cenejšega mesa in mesa po maksimalnih cenah razglaša naslednji red:

Izkaznice ubožnih akcij

dobe meso v cerkvi sv. Jožefa po maksimalnih cenah v naslednjem redu: Zelen A št. 1 do 228 v nedeljo,

dne 7. aprila od 8. do 9. dopoldne. Zelen B št. 1 do 1200 v pondelje, dne 8. aprila od 1. do 6. popoldne. Zelen B št. 1201 do 2400 v sredo, dne 3. aprila od 1. do 6. popoldne. Rumen C št. 1 do 1300 v torček, dne 2. aprila od 1. do 6. popoldne. Rumen C št. 1301 do 2540 v četrtek, dne 4. aprila od 1. do 6. popoldne. Rumen D št. 1 do 420 v petek, dne 5. aprila od 1. do 6. popoldne. Rumen D št. 1 do 420 v nedeljo, dne 7. aprila dopoldne od 9. do 11. I. urad. kupina št. 1 do 440 v soboto, dne 6. aprila od 1. do 3. popoldne. II. urad. skupina št. 1 do 154 v soboto dne 6. aprila od 3. do 4. popoldne. III. urad. skupina št. 1 do 151 v sredo, dne 3. aprila od 5. do 6. popoldne. III. urad. skupina št. 1 do 151 v soboto, dne 6. aprila od 4. do 5. popoldne. IV. urad. skupina št. 1 do 171 v četrtek, dne 4. aprila od 5. do 6. popoldne. IV. urad. skupina št. 1 do 171 v soboto, dne 6. aprila od 5. do 6. popoldne na Poljanski cesti št. 15 dobi meso po maksimalni ceni rumen C št. 1301 do 2540 v pondelje, dne 8. aprila od 1. do 6. popoldne.

Izkaznice ubožnih akcij

dobe meso na Poljanski cesti št. 15 po običajno znižanih cenah v naslednjem redu: Zelen A št. 1 do 228 v sredo, dne 3. aprila od 1. do 2. popoldne. Zelen B št. 1 do 1200 v četrtek, dne 4. aprila od 1. do 6. popoldne. Zelen B št. 1200 do 2400 v soboto, dne 6. aprila od 1. do 6. popoldne. Rumen D št. 1 do 420 v sredo, dne 3. aprila od 2. do 4. popoldne. I. uradniška skupina št. 1 do 440 v sredo, dne 3. aprila od 4. do 5. popoldne. II. uradniška skupina št. 1 do 154 v sredo, dne 3. aprila od 5. do 6. popoldne.

Opomba. Stranke, ki dobe meso pri mesarijih, morajo prnesti s seboj belo izkaznico in izkaznico za meso (rodbinsko izkaznico). Stranke iz ubožne akcije, ki dobe meso v cerkvi sv. Jožefa, oziroma na Poljanski cesti, morajo prnesti s seboj izkaznico za ubožno akcijo in izkaznico za meso. Občinstvo se v lastnem interesu opozarja, da se brez pogojno ravna po tem razpisu. — Razdelitev mesa se je na mesarje izvršila na sličen način, kakor razdelitev mokre na prodajalce. Za to vsaka stranka zanesljivo dobi meso, kakor dobi brez čakanja zanesljivo moko.

Stranke z rumeni izkaznicami C preinejo meso po normalnih cenah v cerkvi sv. Jožefa, dne 2. aprila popoldne. Določen je ta-le red: Od 1. do pol 2. št. 1 do 130, od pol 2. do 2. št. 131 do 260, od 2. do pol 3. št. 261 do 390, od pol 3. do 3. št. 391 do 520, od 3. do pol 4. št. 521 do 650, od pol 4. do 4. št. 651 do 780, od 4. do pol 5. št. 781 do 910, od pol 5. do 5. št. 911 do 1040, od 5. do pol 6. št. 1041 do 1170, od pol 6. do 6. št. 1171 do 1300.

Stranke z zelenimi izkaznicami B št. 1201 do 2400 prejmejo meso po normalnih cenah v sredo, dne 3. aprila popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je ta-le red: Od 1. do pol 2. št. 1201 do 1320, od pol 2. do 2. št. 1321 do 1440, od 2. do pol 3. št. 1441 do 1560, od pol 3. do 3. št. 1561 do 1680, od 3. do pol 4. št. 1681 do 1800, od pol 4. do 4. št. 1801 do 1920, od 4. do pol 5. št. 1921 do 2040, od pol 5. do 5. št. 2041 do 2160, od 5. do pol 6. št. 2161 do 2280, od pol 6. do 6. št. 2280 do 2400.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Josip Petejan.

Tisk „Učiteljske tiskarne“ v Ljubljani.

Agitirajte za „Naprej“! Pošiljajte ga vojakom!

!! Na velikonočna praznika dva sijajna sporeda v „RIMO CENTRAL“ v deželnem gledališču. !!

Velikonočna nedelja 31. marca ob pol 11. dopoldne, ob 3. pol 5., 6., pol 8. in 9. zvečer — Velikonočni pondeljek 1. aprila ob pol 11. dopoldne in ob 3. popoldne.

LUČI NASPROTI.

Krasen igrokaz v treh dej. V glavni vlogi Ossi Oswalda.

Nestroyeva burka:

„ZAMAN“ ali „Hernaličani“ v Klausenburgu.“

Izvrstna dunajska burka v 3. dej. pripravljena po Nestroyjevi burki.

Prve predstave tudi za mladino.

Torek 2. — Sreda 3. — Četrtek 4. aprila

Fern Andra v prakasnem romanu cirkuske jahake v petih dejanjih.

Življenja neizkaljeno veselje

Čeyljar milijonar.

Veseloigra v dveh dejanjih.

Ni za mladino.

Kavalir pušte.

Izvrstna ogrska veseloigra v štirih dejanjih.

Ni za mladino.

Torek 2. — Sreda 3. — Četrtek 4. aprila